

Бүлэг сэдэв: **ХҮНИЙ ЭРХ БА ХУУЛЬ**
Сурагчийн овог нэр:.....

Эхэлсэн.... он....сар....өдөр....цаг
Дууссан.... он....сар....өдөр....цаг

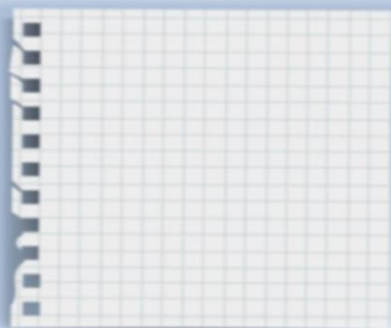

7.1а. Хүүхэд гэж хэн бэ?

.....
.....

Хүүхдийн эрхийн тухай мэддэг зүйлсээ жагсаан бичээрэй.

Бид ямар эрхтэй вэ? жагсаан бичээрэй.

7.1б. Хүүхдийн эрхийг хамгаалсан ямар хууль, дүрэм журам байдаг вэ? Нэрлээрэй. /Теле хичээлээ санаарай/

7.1в. Хүүхдийн эрхийг хамгаалах зарчмуудыг жишээ тохиолдолтой нь зөв харгалзуулаарай.

1	Оролцооны эрхийг хамгаалах	A	Хүүхдийн тоглоомын талбай дээр барилга барих шийдвэр гаргахгүй байх
2	Хүүхдийн дээд ашиг сонирхлыг хамгаалах	B	Хурдан морь унадаг хүүхдүүдийг хамгаалах тусгай хувцас өмсгөх
3	Эрүүл энх байх, хөгжих боломж олгох	C	Аливаа асуудлыг шийдвэрлэхэд хүүхэд бүрийн саналыг заавал сонсдог байх
4	Ялгаварлан гадуурхахгүй байх	D	Хөгжлийн бэрхшээлээс үл хамааран адил тэгш ханддаг байх

A. 1b 2a 3c 4d B. 1c 2d 3b 4a C. 1c 2a 3в 4d D. 1b 2c 3a 4d

Бүлэг сэдэв: **ХҮНИЙ ЭРХ БА ХУУЛЬ**
 Сурагчийн овог нэр:.....

Эхэлсэн.... он....сар....өдөр....цаг
 Дууссан.... он....сар....өдөр....цаг

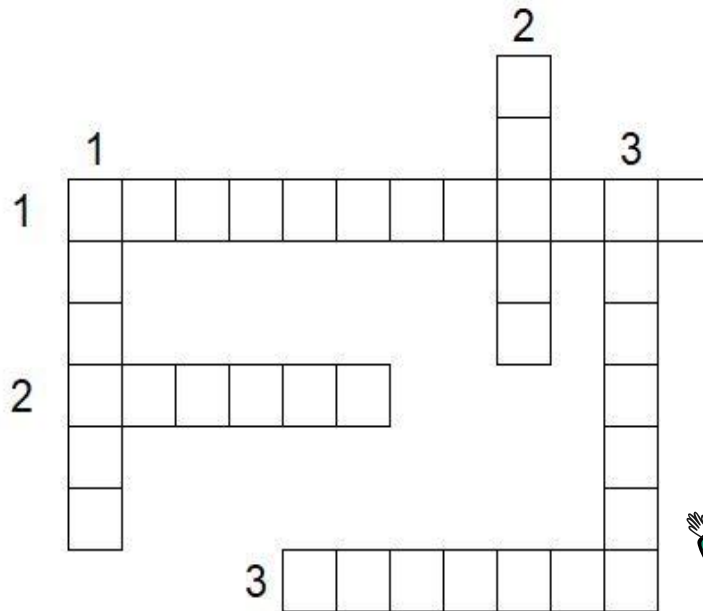
7.1г. “Хүүхдийн эрх ба хууль” үгийн сүлжээг бөглөөрэй.

Босоогоор:

1. 18 нас хүрээгүй хүн бүрийг ... гэнэ.
2. Төрөөс иргэдийн эрхийг хамгаалахын тулд олон ... тогтоомж, батлан хэрэгжүүлдэг.
3. Хүүхэд бүр эмнэлгийн тусламж авах эрхтэй. Энэ нь хүүхдийн ... эрхэд хамаарна.

Хөндлөнгөөр:

1. Хүүхэд бүр гэмт хэрэг зөрчлөөс эрхтэй.
2. Ерөнхий боловсрол үнэ төлбөргүй эзэмших нь ... эрхэд хамаарна.
3. Хүүхдүүд бид соёл, урлагийн арга хэмжээнд ... эрхтэй.

7.1д. Хүүхдийн эрх гэж юу вэ? Чи хүүхдийн эрхийн тухай юу мэдэх вэ? /40-50 үгэнд багтаан бичээрэй./

.....

 <p>Би хийж дууссан</p>	 <p>Би эргэлзэж байна</p>	 <p>Надад тусламж хэрэгтэй байна</p>	 <p>Багшийн үнэлгээ</p>

Бүлэг сэдэв: **ХҮНИЙ ЭРХ БА ХУУЛЬ**
Сурагчийн овог нэр:.....

Эхэлсэн.... он....сар....өдөр....цаг
Дууссан.... он....сар....өдөр....цаг

7.2в. Доорх илэрхийллийг уншин зөв сонголтыг хийн тэмдэглэнэ үү.

1	Хүүхэд гэдэг нь	<p>A. 18 нас хүрээгүй хүн бүрийг хүүхэд гэнэ.</p> <p>B. 16 нас хүрээгүй хүн бүрийг хүүхэд гэнэ.</p> <p>C. 18 нас хүрсэн хүн бүрийг хүүхэд гэнэ.</p> <p>D. 16 нас хүрсэн хүн бүрийг хүүхэд гэнэ.</p>
2	Амьдрах эрх	<p>A. Эвлэлдэн нэгдэх</p> <p>B. Хүчирхийллээс ангид байх</p> <p>C. Шашин шүтэх эс шүтэх</p> <p>D. Нэр төрөө хамгаалуулах</p>
3	Хөгжих эрх	<p>A. Бодож сэтгэх</p> <p>B. Эрүүл өсөх</p> <p>C. Тоглож наадах</p> <p>D. Эрүүл мэндээ хамгаалуулах</p>
4	Оролцох эрх	<p>A. Орон байр халдашгүй байх</p> <p>B. Хувийн нууцаа хамгаалуулах</p> <p>C. Үзэл бодлоо илэрхийлэх</p> <p>D. Эмнэлэгийн тусламж авах</p>
5	Хамгаалуулах эрх	<p>A. Хэл, соёл, уламжлалаа өвлөх</p> <p>B. Эмнэлэгийн тусламж авах</p> <p>C. Уралдаан тэмцээнд оролцох</p> <p>D. Гэмт хэрэг зөрчлөөс хамгаалуулах</p>

7.2г. Бид эрхээ хамгаалахын тулд албан ёсоор бичгээр нэхэмжлэл, гомдол, хүсэлт гаргаж сурах хэрэгтэй болдог. Нөхөж бичээрэй.

Гомдлыг хаана,
хэнд гаргах вэ?

Хүсэлтийг хаана,
хэнд гаргах вэ?

Нэхэмжлэлийг хаана,
хэнд гаргах вэ?

Өөрийгөө үнэлээрэй: Сайн гүйцэтгэсэн даалгаврын дугаарыг “бие дааж хийсэн” хэсэгт, сурах бичиг, теле хичээл үзэж судлаад хийсэн даалгаврын дугаарыг “уншиж судлаад дахин хийсэн” хэсэгт, эргэлзээтэй, ойлгомжгүй, чадаагүй даалгаврын дугаарыг “багшийн тусламж хэрэгтэй” гэсэн хэсэгт тэмдэглэнэ үү.

 Бие дааж хийсэн	 Уншиж судлаад дахин хийсэн	 Багшийн тусламж хэрэгтэй	 Багшийн дэмжлэг, чиглүүлэг хэрэгтэй

Бүлэг сэдэв: **ХҮНИЙ ЭРХ БА ХУУЛЬ**
 Сурагчийн овог нэр:.....

Эхэлсэн.... он....сар....өдөр....цаг
 Дууссан.... он....сар....өдөр....цаг

7.2д. Хүүхдийн эрхийг хамгаалахад хэнд, хэрхэн хандах вэ?

Сургуулийн номын санд сурагчдын зайлшгүй униж судлах номын хүрэлцээ муу байна.	➔	Сурагчид сургуулийн захиргаанд ном авах талаар гаргаж болно.
Сурагч Д ангийн найз А-д нэр, хоч өгч зохисгүй харилцсан байна.	➔	Сурагч А энэ талаар ангийн багш болон сургуулийн нийгмийн ажилтанд гаргаж болно.
Наран кино театрын өлгүүрт хувцсаа өгчээ. Кино үзээд гарч ирээд авах гэтэл хувцас нь алга болсон байв.	➔	Наран энэ талаар кино театрын даргад гаргаж болно
Наран кино театрын өлгүүрт хувцсаа өгчээ. Кино үзээд гарч ирээд авах гэтэл хувцас нь алга болсон байв.	➔	Наран энэ талаар кино театрын даргад гаргаж болно
Иргэн А иргэн Б-ээс зээлсэн мөнгөө хунацаанд нь өгсөнгүй	➔	Иргэн Б зээлүүлсэн мөнгөө буцааж авах талаар шүүхэд гаргаж болно

7.2е. Хүүхдийн эрх, үүрэг, хариуцлагыг хэрэгжүүлэхгүй байхын сөрөг үр дагаврыг тодорхойлж бичээрэй.

Миний бодлоор...

 Би хийж дууссан	 Би эргэлзэж байна	 Надад тусламж хэрэгтэй байна	 Багшийн үнэлгээ

Бүлэг сэдэв: **ХҮНИЙ ЭРХ БА ХУУЛЬ**
 Сурагчийн овог нэр:.....

Эхэлсэн.... он....сар....өдөр....цаг
 Дууссан.... он....сар....өдөр....цаг

7.3а. Та бүхэн өөрсдийн хэрэгжиж байгаа эрхийн жагсаалт гаргаж, хүснэгтийг гүйцээн бичээрэй.

<i>Би дараах эрхээ хэрэгжүүлж байна</i>	<i>Минээ нь</i>	<i>Миний үүрэг</i>
<i>Сурч боловсрох</i>	<i>Би Сэлэнгэ аймгийн Сүхбаатар сумын 2 дугаар сургуулийн 7-н ангид сурдаг. Би ерөнхий боловсролыг үнэ төлбөргүй эзэмшиж байна.</i>	<i>Ээж, аав намайг суралцахад бүх талын дэмжлэг тусалцаа үзүүлж, төрөөс үнэ төлбөргүй боловсрол эзэмших боломж олгож байна. Ийнхээс би хичээж, амжилттай суралцах үүрэгтэй.</i>

7.3б. Хүн бүрийн эрхийг хэрэгжүүлэхэд өөрийн оруулж чадах хувь нэмрийн талаар эргэцүүлэн бодоод “Эрүүл мод”-ны навчин дээр бичээрэй.

Би хийж дууссан	Би эргэлзэж байна	Надад тусламж хэрэгтэй байна	Багшийн үнэлгээ

Бүлэг сэдэв: **ХҮНИЙ ЭРХ БА ХУУЛЬ**
 Сурагчийн овог нэр:.....

Эхэлсэн.... он.....сар.....өдөр....цаг
 Дууссан.... он.....сар.....өдөр....цаг

7.3в. Тохиолдлыг шинжилж зөрчигдсэн эрхийг хамгаалах үе шат, дарааллын дагуу зөв харгалзуулаарай.

Тохиолдол

Бат, Сувдаа хоёр нэг ангид сурдаг. Бат Сувдааг “надад номоо өгөөч” гэхэд Сувдаа зөвшөөрсөнгүй. Бат “надад номноос харах юм байна” гээд Сувдаагийн номыг зөвшөөрөлгүй авав. Бат номыг нь булааж авах үедээ Сувдаагийн хурууг гэмтээжээ. Бат, Сувдаагийн эрхийг зөрчсөн үү? Энэ тохиолдолд хэрхэх вэ?

А. Номыг алга болгосон, урсан бол үнийг нь төлөх

Г. Сувдаагийн гар гэмтсэн тул эмчилгээний төлбөр төлөх, гэмтэл учраагүй ч сэтгэл зүйн дарамтад орсон бол сэтгэл заслын эмчилгээ хийлгэх төлбөр өгөх

Б. Номыг нь буцааж өгөх

В. Батын үйлдэлд хууль, дүрэм журамд заасан шийтгэл оногдуулах

Д. Бат Сувдаагаас уучлалт гуйж, дахин ийм үйлдэл хийхгүй гэдгээ амлах

№	Зөрчигдсэн эрхийг хамгаалах үе шат	?
1	Анхны эрхийг сэргээх	
2	Анхны эрхийг сэргээх боломжгүй бол нөхөн төлбөр төлөх	
3	Нөхөн сэргээж эмчлэх	Г
4	Уучлалт гуйн дахин давтагдахгүй байх баталгаа гаргах	
5	Хуувьд заасан хариуцлага тооцох	

7.3г. Сургуулийн орчинд баримтлах дэг, дүрэм журам, дагаж мөрдөх ёстой хуулийг хүндэтгэх, мөрдөх, мөрдөөгүйгээс гарах үр дагаврын талаар дүгнэж бичээрэй.

 Би хийж дууссан	 Би эргэлзэж байна	 Надад тусламж хэрэгтэй байна	 Багшийн үнэлгээ

Бүлэг сэдэв: **ХҮНИЙ ЭРХ БА ХУУЛЬ**
Сурагчийн овог нэр:.....

Эхэлсэн.... он....сар....өдөр....цаг
Дууссан.... он....сар....өдөр....цаг

7.3д. Хүсэлт бичиж сурцгаая.

Сургуулийн номын санд сурагчдын зайлшгүй уншиж судлах номын хүрэлцээ муу байна. Иймд номын хүртээмжийг нэмэгдүүлэх талаар хүсэлтээ сургуулийн захиргаанд гаргах хэрэгтэй болов. Сурагч та дараах загварыг ашиглаад албан ёсны хүсэлт бичээрэй.

.....*Сургуулийн*

захиргаанд хүсэлт гаргах нь

2021 оны ... сарын ... өдөр*аймаг, дүүрэг*

.....*сургуулийн 7... ангийн сурагч*

овогтой*миний бие сургуулийн захиргаанд дараах*

хүсэлтийг гаргаж байна.

Хүсэлт гаргах шалтгаан:

.....

Өсрийн санал:

.....

Хүсэлт гаргасан*/Тарын үсэг/*

 <p>Би хийж дууссан</p>	 <p>Би эргэлзэж байна</p>	 <p>Надад тусламж хэрэгтэй байна</p>	 <p>Багшийн үнэлгээ</p>

Бүлэг сэдэв: **ХАМТЫН УДИРДЛАГА**
 Сурагчийн овог нэр:.....

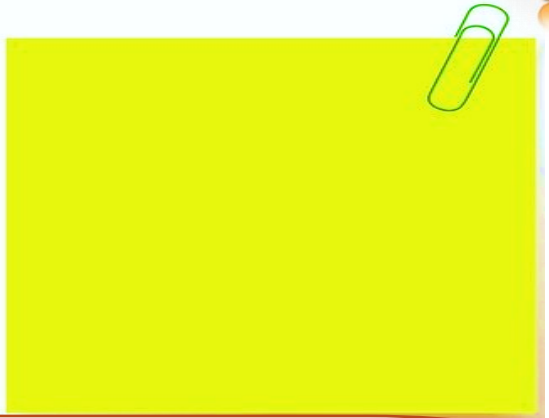
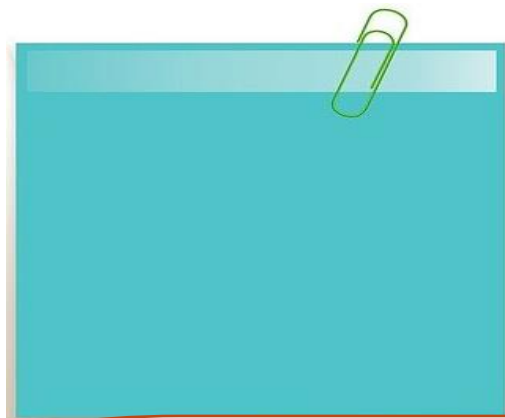
Эхэлсэн.... он....сар....өдөр....цаг
 Дууссан.... он....сар....өдөр....цаг

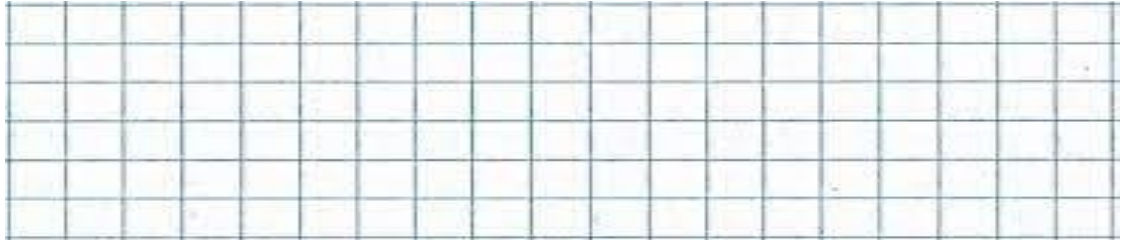
7.1а. Эргэцүүлэн бодоод дараах асуултад хариулаарай.

1. Та нар анги хамт олноороо хурал хийж ямар нэгэн асуудлыг шийдэж байсан уу?

2. Ангийнхаа хуралд та нар хэрхэн оролцож байсан бэ?

3. Ангийн хуралд оролцох нь ямар ач холбогдолтой вэ?

7.1б. Хурал, ярилцлагын үед ямар дэгийг баримтлах вэ?

 <p>Би хийж дууссан</p>	 <p>Би эргэлзэж байна</p>	 <p>Надад тусламж хэрэгтэй байна</p>	 <p>Багшийн үнэлгээ</p>

Бүлэг сэдэв: **ХАМТЫН УДИРДЛАГА**
Сурагчийн овог нэр:.....

Эхэлсэн.... он....сар....өдөр....цаг
Дууссан.... он....сар....өдөр....цаг

7.1в. Хамтын шийдвэр гаргах алхамуудыг нөхөж бичээрэй.

1. Асуудлаа олж харах.
2.
3. Асуудлыг шийдвэрлэх арга замуудыг боловсруулах.
4.
5. Тулгарсан асуудлаа шийдвэрлэж хэрэгжүүлэх

7.1г. Сурагчдын эрх ашгийг хамгаалах, өөрсдийн төлөө үйл ажиллагаа явуулах, өөрөө өөрсдийгөө удирдан захирах ёсон дээр тулгуурлан байгуулагдсан бүлгийг юу гэж нэрлэдэг вэ?

.....

7.1д. Дараах анаграммыг тайлаарай.

а т ы х н м д а г л у р и д а

у р а д ы с г а ч н ө л л з в ө

Өөрийгөө үнэлээрэй: 2 од хэсэгт гүйцэтгэсэн даалгавар бүрээс сайн ойлгосон, мэдсэн, чадснаа, 1 хүсэл хэсэгт ойлгоогүй, эргэлзсэн, дэмжлэг шаардлагатай даалгаврыг тус тус товч тодорхой бичнэ үү.

 2 од	 1 хүсэл	 Багшийн тэмдэглэл

Бүлэг сэдэв: **ХАМТЫН УДИРДЛАГА**
Сурагчийн овог нэр:.....

Эхэлсэн.... он....сар....өдөр....цаг
Дууссан.... он....сар....өдөр....цаг

7.1е. Хүүхдийн оролцоонд баримтлах зарчмуудыг нөхөж бичээрэй..

1. Тухайн асуудал болон арга хэмжээнд оролцохыг сонирхогч хүүхэд бүрт хориг саадегүй байх нь

.....

2. Аль нэгэн хүүхдэд давуу боломж олгохгүй байх нь

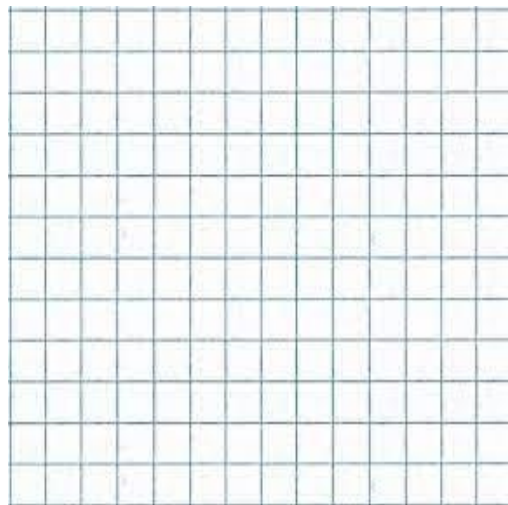
.....

3. Хүүхдийг нас,хүйс, арьс өнгөө, гарал үүсэл, шашин шүтлэг, газар нутгийн байршил, яс үндэс, хэл соёлын байдлаар нь ялгаварлахгүй байх нь

.....

7.1ё. Хүүхдийн өөрийн удирдлагын байгууллаас нэгийг сонгон авч мэдээлэл бэлтгэн ангийхандаа танилцуулаарай.

- Монголын скаутын холбоо ТББ
- МУЗН-ийн хүүхэд залуучуудын хөдөлгөөн
- Монголын сурагчдын холбоо ТББ
- Ирээдүйн нээлттэй цонх ТББ
- Оюунлаг өсвөр үе (Залгамжлагч холбоо) ТББ
- Хүүхдийн танин мэдэхүйн Цох сонин ТББ
- Дүдү боловсрол сан ТББ
- Хүүхэд өсвөр үеийг ивээх төв ТББ
- Эмэгтэй скаутын холбоо ТББ
- Боловсролын хамтын ажиллагааны нийгэмлэг ТББ
- Хүүхэд залуучууд оролцоо хөгжил ТББ
- Хүүхэд хүүхдийн төлөө ТББ
- Нийслэлийн хүүхдийн холбоо ХӨУБ
- Хүүхэд хөгжил хамгааллын иргэншил хөдөлгөөн ТББ
- Монголын зуслангуудын холбоо ТББ
- Хүүхэд ирээдүйн баялаг ТББ

Өөрийгөө үнэлээрэй: 2 од хэсэгт гүйцэтгэсэн даалгавар бүрээс сайн ойлгосон, мэдсэн, чадснаа, 1 хүсэл хэсэгт ойлгоогүй, эргэлзсэн, дэмжлэг шаардлагатай даалгаврыг тус тус товч тодорхой бичнэ үү.

 2 од	 1 хүсэл	 Багшийн тэмдэглэл

Бүлэг сэдэв: **ХАМТЫН УДИРДЛАГА**
 Сурагчийн овог нэр:.....

Эхэлсэн.... он....сар....өдөр....цаг
 Дууссан.... он....сар....өдөр....цаг

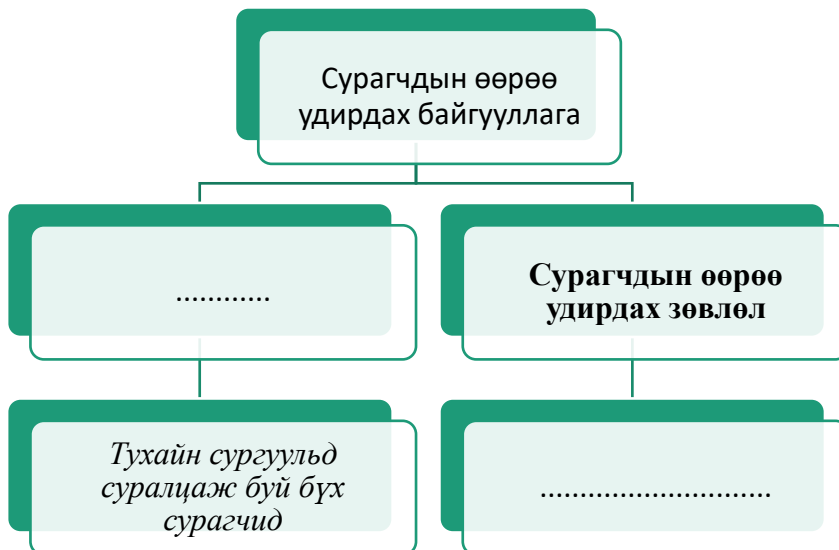

7.2а. Хамтын шийдвэр гаргах алхамуудыг нөхөж бичээрэй.

1	A	Шийдэл бүрийн онцлог үндэслэлийн талаар санал бодлоо солилцох
2	B	Асуудлыг шийдвэрлэхэд шаардлагатай мэдлэг, мэдээлэл цуглуулах
3	C	Асуудлыг шийдвэрлэх аргаа төлөвлөх, үр дүнгээ төсөөлөх, таамаглах
4	D	Үр дүнтэй, оновчтой төлөвлөгөө гаргаж танилцуулах
5	E	Тулгарсан асуудлаа шийдвэрлэж хэрэгжүүлэх

1	2	3	4	5

7.2б. Дараах бүдүүвчийг гүйцээгээрэй.

	Би хийж дууссан		Би эргэлзэж байна		Надад тусламж хэрэгтэй байна		Багшийн үнэлгээ

Бүлэг сэдэв: **ХАМТЫН УДИРДЛАГА**
 Сурагчийн овог нэр:.....

Эхэлсэн.... он....сар....өдөр....цаг
 Дууссан.... он....сар....өдөр....цаг

7.3а. Өөрийн удирдлагын байгууллагын дотоод журам боловсруулж сурагчаа. Зөвлөмжийн дагуу өөрийгөө сурагчдын нэгэн зөвлөлийн гишүүн хэмээн төсөөлөн дараах хүснэгтийг гүйцээн бичээрэй.

1	Өөрөө удирдах байгууллагын нэр	Сурагчдын “.....” зөвлөл
2	Нийт гишүүдийн тоо	
3	Хурал хийх хугацаа	
4	Хурлын шийдвэр хүчин төгөлдөр болох оролцогч гишүүдийн тоо	
5	Нөхөн сонгууль явуулах зарчим /ямар нэгэн орон тоо өөрчлөгдсөн тохиолдолд/	
6	Зөвлөлийн гишүүний хийж болох зүйлүүд	
7	Зөвлөлийн гишүүний хийж болохгүй зүйлүүд	
8	Журам зөрчсөн үед хүлээлгэх хариуцлага	

	Би хийж дууссан		Би эргэлзэж байна		Надад тусламж хэрэгтэй байна		Багшийн үнэлгээ

